

УДК 338
UDC 338

АНАЛІЗ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ.
ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ БОРГУ КРАЇНИ

Бакуліч О.О., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна
Севост'янова А.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна
Ющенко Ю.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна

ANALYSIS OF CURRENT ECONOMIC SITUATION IN UKRAINE.
PROBLEM OF THE DEBT OF THE COUNTRY

Bakulich O.O., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine
Sevostianova A.V., National Transport University, Kyiv, Ukraine
Yushchenko Y.V., National Transport University, Kyiv, Ukraine

АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИТУАЦИИ В УКРАИНЕ.
ОПРЕДЕЛЕНИЕ ПРОБЛЕМАТИКИ ДОЛГА СТРАНЫ

Бакуліч Е.А., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Севостьянова А.В., Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Ющенко Ю.В., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. Україна на сьогодні знаходиться у досить складній економічній та політичній ситуації. Світова економічна криза, військові дії суттєво похитнули економіку країни що, зокрема, призвело до пов'язаного з цим різкого коливання курсу долара та євро, переорієнтації ринків збуту українських товарів, тощо. За останні декілька років спостерігається значне скорочення підприємств малого та середнього рівня, через це зросла кількість безробітних. Значно збільшився рівень зовнішнього державного боргу країни. Зважаючи на рівень інфляції, надзвичайно актуальним є вивчення питання дефіциту бюджету країни. Таким чином, постає необхідним аналіз економічної ситуації в Україні та окреслення проблематики боргу країни з метою визначення можливих шляхів її покращення.

Аналіз публікацій. В попередні роки фундаментальним питанням впливу бюджетної політики, боргового навантаження та платіжного балансу на рівень економічного розвитку присвячували свої роботи А. Гоша та У. Рамакришнан [13], Р. Масгрейв [10], Дж. Кейнс [11], Г. Менкью [12], Е. Райнерт [13] та ін. Серед вітчизняних науковців необхідно виділити наукові здобутки Т. Вахненка [14], В. Козюка [15] та ін.

Між тим, в останні роки економіка України в силу низки об'єктивних та суб'єктивних причин, пов'язаних з світовими та внутрішніми кризами, військовими діями, характеризується певними особливостями. Тому питання впливу бюджетної політики, платіжного балансу, внутрішнього та зовнішнього боргу України є на сьогодні актуальними.

Мета роботи. В зв'язку з цим, метою даної роботи є проведення аналізу сучасної економічної ситуації у країні, змін в динаміці ВВП впродовж останніх років, визначення структури зовнішньої торгівлі, рівня дефіциту бюджету, надходження та видатки з бюджету.

Основна частина. Проведений аналіз структури ВВП України вказує на значний спад економіки країни у 2014 році (рис. 1) [1].

Спад є зрозумілим, оскільки в Україні у 2014 році відбулися певні політичні зміни, результатом яких стала нестабільність, втрата частини суверенної території та девальвації національної валюти майже у 3 рази. Позитивним фактором є збільшення реального ВВП у 2015 році приблизно на 10%, не зважаючи на інфляцію у 43%. Виходячи із цієї тенденції, у 2016 році повинен спостерігатися підйом, за умов відсутності подальшої девальвації та дестабілізації. Аналіз показників ВВП та інфляції за 2011-2015 роки наведено в табл. 1 [1, 2].

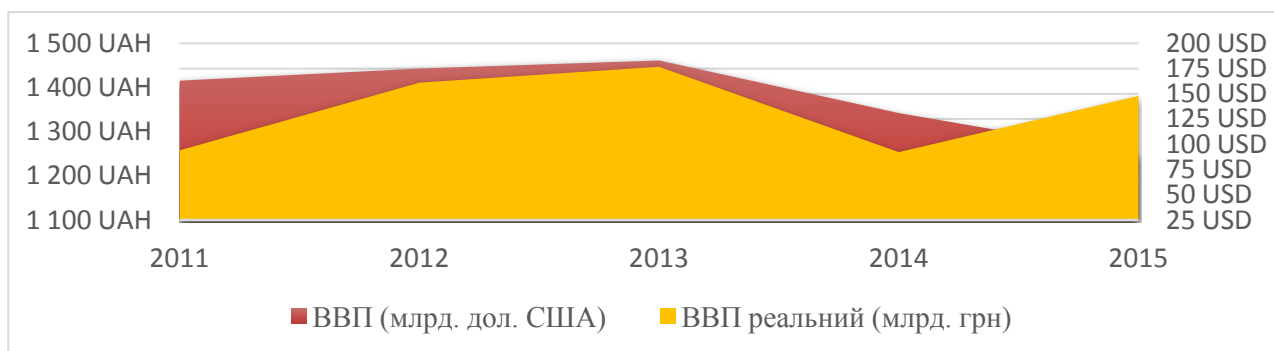

Рисунок 1 – Структура ВВП України

Таблиця 1 – Аналіз показників ВВП та інфляції за 2011-2015 рр.

Рік	Номінальний ВВП (в млн. грн.)	Інфляція	Реальний ВВП (в млн. грн.)	ВВП (в млн. дол. США)
2011	1 316 600	4,60%	1 258 700	163 160
2012	1 408 889	-0,20%	1 411 712	175 781
2013	1 454 931	0,50%	1 447 693	183 310
2014	1 566 728	24,90%	1 254 386	131 805
2015	1 979 458	43,30%	1 381 338	90 615

На рис. 2 наведені показники обсягу зовнішньої торгівлі України за останні 5 років (у млрд. дол. США) [3].

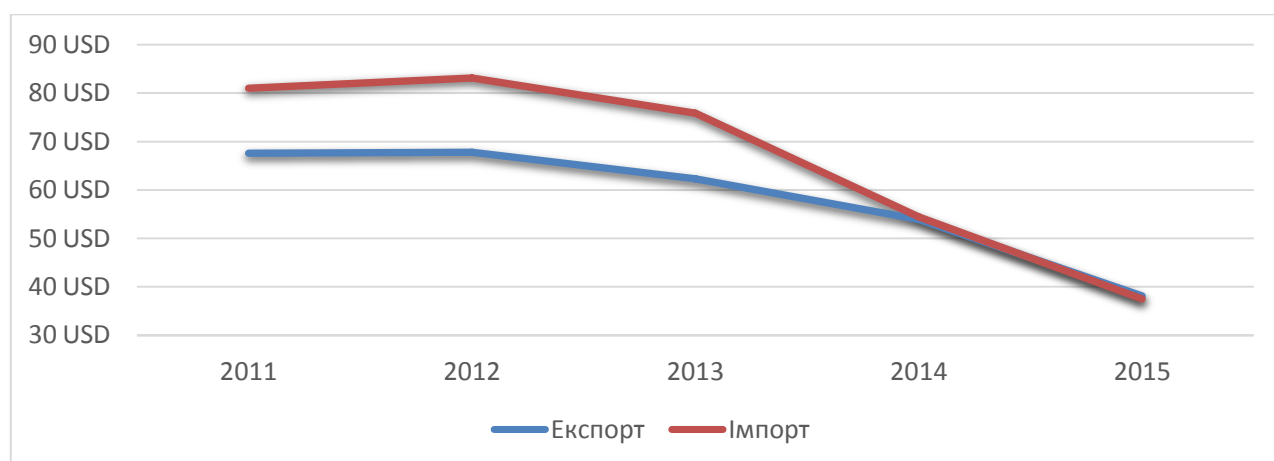

Рисунок 2 – Показники зовнішньої торгівлі України (млрд. дол. США)

За показниками зовнішньої торгівлі України за період з 2011 по 2015 роки (рис. 2), спостерігається значне зниження обсягів експорту та імпорту. За останні два роки обсяг експорту майже зрівнявся з обсягом імпорту. У 2015 році спостерігається незначна тенденція до перевищення обсягу експорту над обсягом імпорту. Спад обсягів експорту та імпорту за період з 2011 по 2014 роки, також, пов'язаний із девальвацією та дестабілізацією валютного курсу. Якщо курс національної валюти найближчим часом не зміниться, обсяги імпорту та експорту почнуть збільшуватися, при цьому темп зростання експорту буде випереджати темп зростання імпорту. За таких умов буде спостерігатися певне оздоровлення економічної системи. Девальвація національної валюти збільшила конкурентну спроможність вітчизняної продукції на національному та світових ринках. Необхідно, також, звернути увагу на структуру імпорту. Згідно статистичних даних Державного комітету статистики України щодо експорту-імпорту товарів за 2015 рік, найбільшою статтею імпорту були нафта і продукти її перегонки, близько 29%. Аналізуючи статистичні дані, можемо констатувати факт залежності економіки країни від паливних ресурсів. Винятком є 2015 рік, що не відзначився збільшенням обсягу імпорту устаткування для машинобудування, що було б позитивною тенденцією у довгостроковій перспективі з метою оновлення промислової галузі в Україні [3].

Розглянемо показники державного дефіциту України за останні 5 років [4].

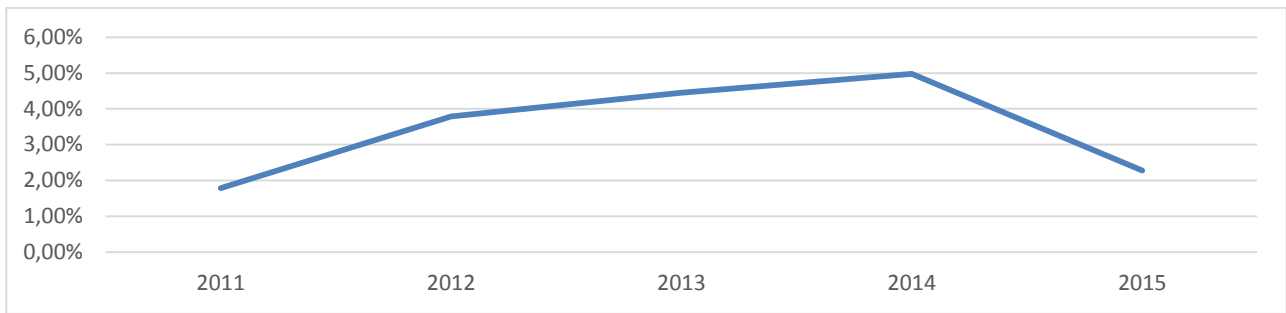

Рисунок 3 – Рівень державного дефіциту України (%)

Аналіз динаміки рівня державного дефіциту в період з 2011 р. по 2015 р. (рис. 3) показує незначний рівень державного дефіциту. За минулий рік показник знизився до 2%, що є позитивною тенденцією. За даних умов (рівень інфляції за 2015 рік склав більше 40%) країна не може собі дозволити значного дефіциту бюджету, оскільки різниця між надходженнями та видатками бюджету, враховуючи кризовий стан економіки, не зможе фінансуватися за рахунок емісії або за рахунок кредитних коштів.

У 2015 році рівень загальних надходжень до зведеного бюджету склав приблизно 651 млрд. грн.[4]. Відповідно, маємо високий рівень співвідношення бюджетних надходжень до ВВП, який складає близько 40%. Це є негативним показником, оскільки свідчить про значне навантаження на бізнес, при низькій ефективності використання бюджетних коштів.

Розглянемо структуру надходжень та видатків бюджету [5].

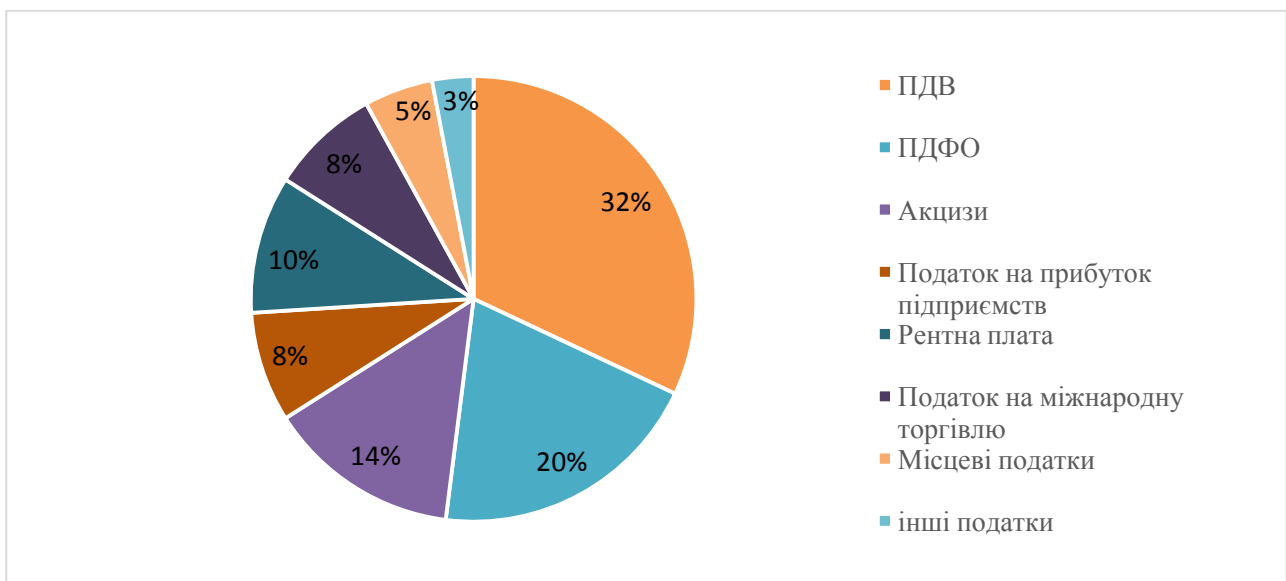

Рисунок 4 – Структура надходжень до бюджету за 2015 рік

З рис. 4 видно, що у структурі надходжень до бюджету спостерігається значна частка ПДВ та відносно невелика частка податку на прибуток підприємств. За таких обставин, підприємства зазнали деструктивного впливу від кризових явищ, або навмисно занижили свої реальні доходи чи є збитковими і в майбутньому можуть закритися.

Аналіз структури видатків бюджету країни за 2015 рік [6] (рис. 5) показує, що переважну частину видатків становлять витрати на соціальне забезпечення, загальнодержавні функції та охорону здоров'я (разом близько 50 %). Цей факт є негативним показником для економіки за умов кризи, оскільки кошти, які вилучають з реального сектору, шляхом стягнення податків, перерозподіляються не з метою ефективного інвестування, а з метою задоволення потреб функціонування держави та для проведення соціальної політики. Соціальне забезпечення є безумовно важливим питанням, але така структура, на нашу думку, не несе майбутніх переваг для розвитку економіки, має високу альтернативну вартість.

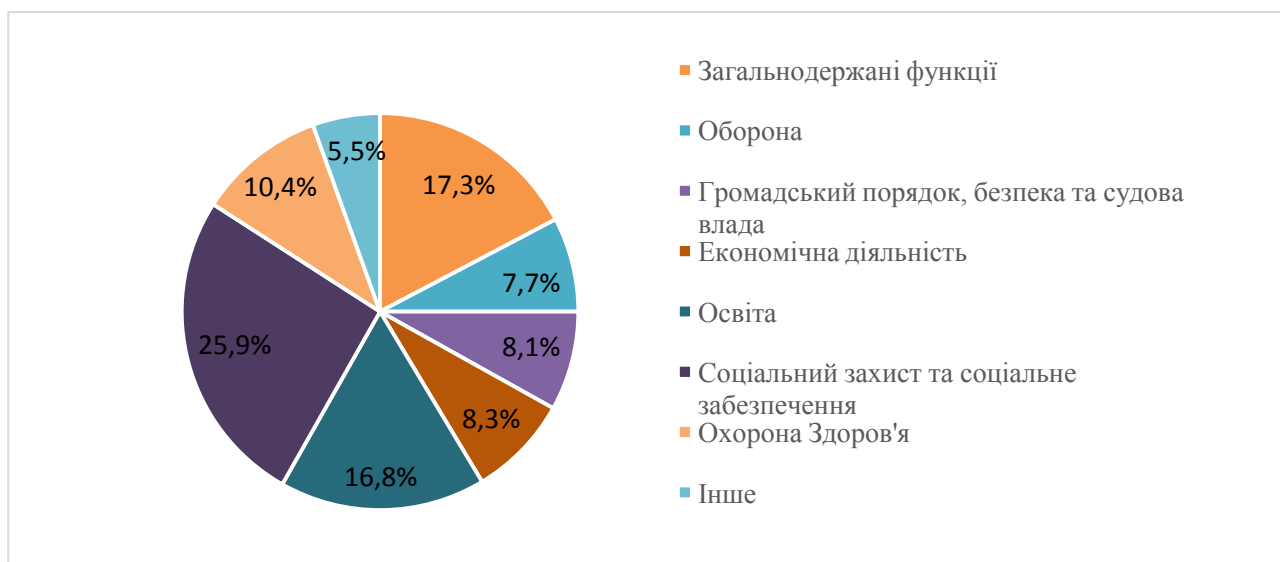

Рисунок 5 – Структура видатків бюджету за 2015 рік

Наступним кроком дослідження економічної ситуації в Україні розглянемо більш детально структуру бюджетних видатків країни у історичному розрізі.

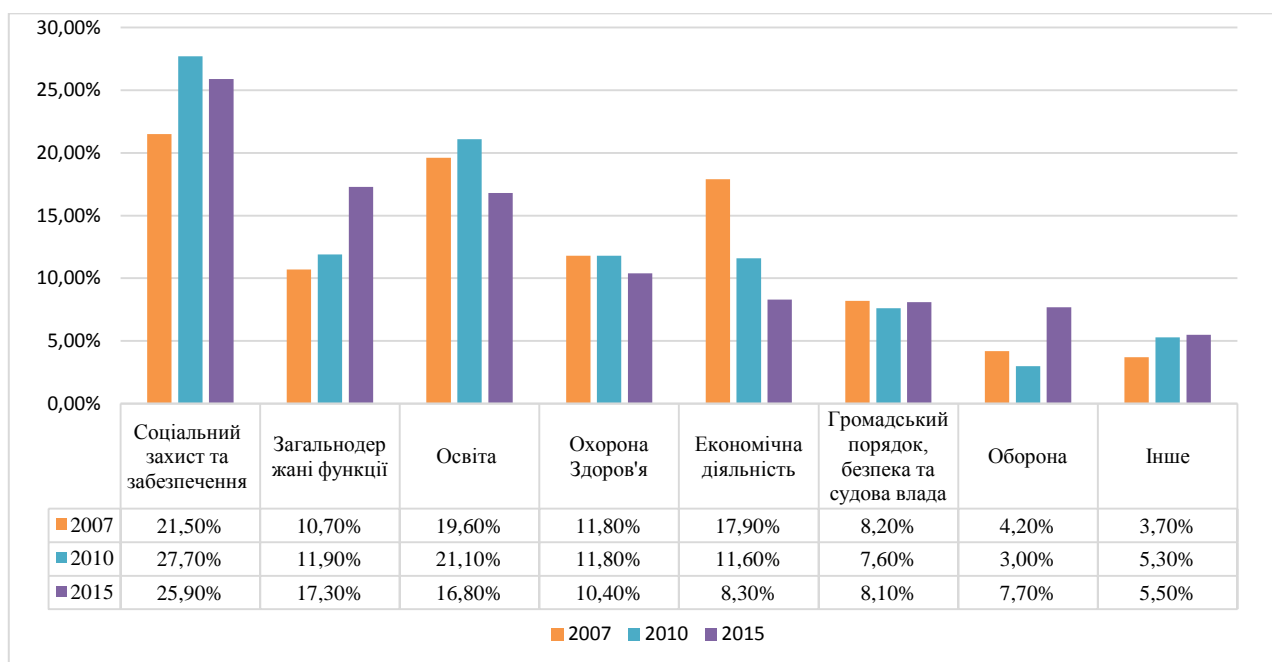
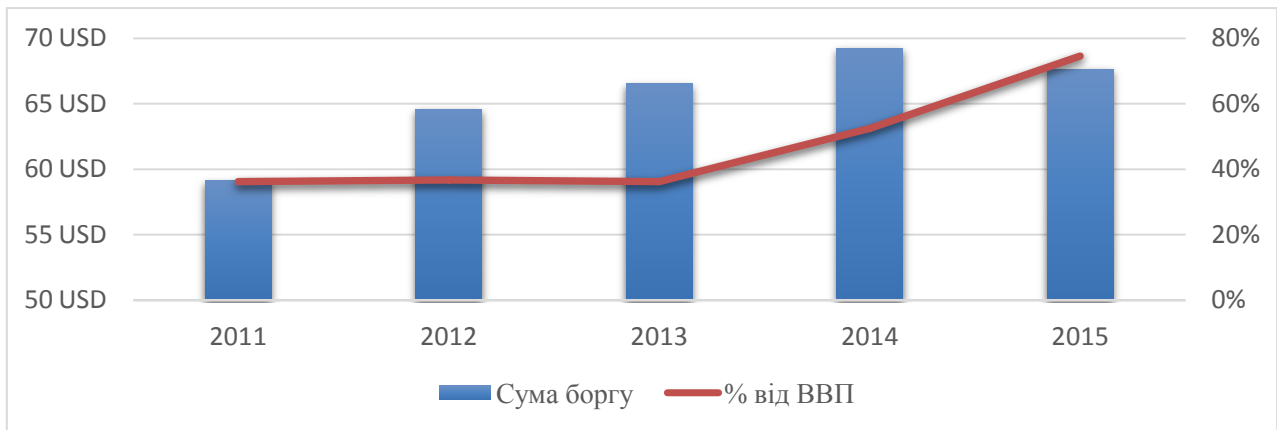

Рисунок 6 – Історична структура видатків бюджету [7]

З рис. 6 видно, що несподіваним є збільшення видатків на загальнодержавні функції за часів кризи. Ця стаття відноситься до фіксованих витрат, тому вона повинна бути мінімально можливою, окрім того не можна говорити про збільшення ефективності функціонування держави. На жаль, частка видатків на освіту зменшується, що в зв'язку з тенденцією інтеграції у європейський освітянський простір, є негативним фактом. Гіршою є ситуація із видатками на економічну діяльність. Без вливань коштів в економіку не буде її розвитку, за таких умов інвестування в освіту не має сенсу, оскільки у молоді не буде можливості працевлаштування. Найбільш продуктивною є система, яка передбачає значні інвестиції у виробництво, розвиток інноваційних технологій з потужною освітньою базою, яка готує кваліфіковані робочі кадри.

З метою оцінки платіжного балансу розглянемо динаміку та структуру боргу країни. Проаналізуємо динаміку платіжного балансу за період з 2011 р. по 2015 р.

Рисунки 7 – Загальний державний борг та його відношення до ВВП (млрд. дол. США) [8]

З рис. 7 можна зробити висновок, що спостерігається небезпечна тенденція до збільшення державного боргу. Важливим є те, що за період часу зазначеному на графіку, відбулась суттєва девальвація національної валюти, але при цьому рівень боргу у дол. США збільшувався. Також, за результатами аналізу статистичних даних, видно збільшення відношення боргу до ВВП. У 2015 році цей показник сягнув позначки у 75%. Це є досить небезпечним результатом через те, що на теперішній час відбувається економічний спад та державний зовнішній борг сягає більше 50% від загального боргу. В структурі боргу 30% гарантованого та державного боргу припадає на зобов'язання у національній валюті, а 70% зобов'язань припадає на іноземні валюти. Через значну девальвацію валюти стає важче виплачувати відсотки за борговими зобов'язаннями.

Зменшення номінального обсягу державного боргу у 2015 році, також, пов'язано із реструктуризацією боргу України, під час якої, за даними Міністерства фінансів, списалося 20% основного боргу (близько 3,6 - 3,8 млрд. дол. США) та збільшилася середньозважена купонна ставка з 7,22% до 7,75% річних. Окрім того, передбачається випуск 20-річних інструментів відновлення вартості (value recovery instruments, VRI). Суми виплати за ними будуть визначатися в залежності від динаміки зростання ВВП. При темпах зростання до 3% на рік — виплати нульові, при темпах зростання від 3% до 4% — виплати становитимуть 15% від приросту ВВП понад 3%, при темпах зростання понад 4% - виплати становитимуть 40% вартості від кожного відсотка зростання. VRI діятиме лише після того, як ВВП країни сягне \$125,4 млрд. В 2021–2025 рр. виплати за VRI будуть обмежені 1% ВВП [7].

Наявність зазначених інструментів необхідно приймати до уваги. За умов щорічного зростання ВВП на 10% його розмір у 2020 році сягне 135,8 млрд. дол. США. та необхідно буде сплатити 5 млрд. дол. США лише за один рік. Таким чином, цільове зростання доцільно планувати на період після 2021 року, або враховувати відповідні видатки за сплату відсотків.

Далі, більш детально розглянемо структуру боргу за 2015 рік. Проаналізуємо державний та гарантований державою борг у розрізі внутрішнього та зовнішнього боргу країни [8].

Таблиця 2 – Статистичні показники державного та гарантованого державою боргу

Показники боргу	млрд. дол. США	млрд. грн.	%
Загальна сума державного та гарантованого державою боргу	66,59	1708,18	100,0
Державний борг, в т.ч. :	57,19	1467,14	85,9
Внутрішній борг	21,58	553,62	32,4
Зовнішній борг	35,61	913,52	53,5
Гарантований державою борг, в т.ч.:	9,40	241,04	14,1
Внутрішній борг	0,77	19,70	1,2
Зовнішній борг	8,63	221,34	13,0

З табл. 2 бачимо, що, переважно, боржником виступає держава, при цьому, більша частина боргу припадає на зовнішні зобов'язання. Загальний рівень зовнішнього боргу дорівнює 66% від загальної суми державного та гарантованого боргу у 2015 році.

Далі розглянемо валютну структуру зобов'язань.

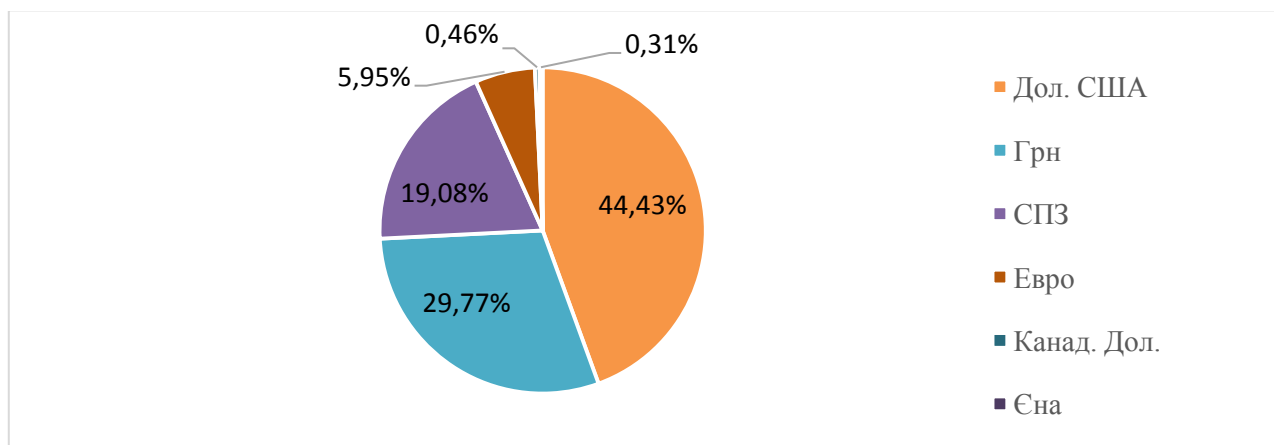

Рисунок 8 – Валютна структура боргу [8]

Розподіл інструментів запозичення коштів державою на зовнішньому ринку наведений рис. 9.

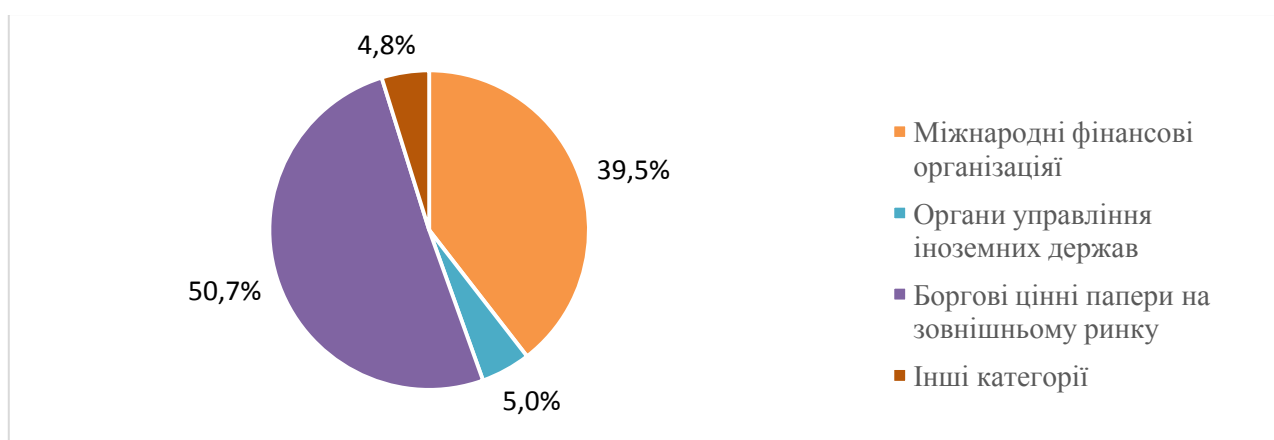

Рисунок 9 – Джерела державного боргу на зовнішньому ринку [8]

Головними джерелами запозичення коштів державою на зовнішньому ринку є залучення коштів від Міжнародних фінансових організацій (39,5%) та боргові цінні папери на зовнішньому ринку (50,7%). До Міжнародних фінансових організацій у контексті основних джерел залучення Україною іноземних коштів входять: МВФ, СБ, МБРР, ЄБРР. Говорячи про боргові цінні папери на зовнішньому ринку, перш за все мається на увазі облігації зовнішніх державних позик України (ОЗДП).

Висновок. За результатом аналізу економічної ситуації в Україні, визначено, що рівень ВВП за останні 2 роки у дол. США впав майже в 2 рази. Головним чином, цей спад пов'язаний з девальвацією національної валюти (майже в 3 рази). Рівень експорту має тенденцію до зростання над рівень імпорту, але на фоні загального значного спаду як експорту так і імпорту, таке перевищення є більш кризовим показником. При цьому, рівень дефіциту бюджету є помірним, близько 2%. Стимулювати економіку через збільшення витрат бюджету було б неефективно, оскільки це призведе до подальшого зростання інфляції. Головним питанням залишається кризовий стан економіки та тенденція до збільшення загального рівня боргу держави. Основними джерелами надходжень до бюджету є податок на додану вартість та податок на доходи фізичних осіб. Основними видатками бюджету є витрати на соціальне забезпечення. Надмірний рівень боргу несе ризик дефолту країни, що в свою чергу збільшує вартість запозичених коштів та ускладнює процес отримання інвестицій. Окрім того, надмірний борг зменшує поточну ефективність функціонування держави, оскільки виплата відсотків становитиме значну частину видатків держави. Структура боргу ускладнює ситуацію. Більша частина боргу припадає на запозичення в іноземній валюті. В зв'язку з цим, необхідно здійснювати більш ефективне використання коштів, а розподіл та залучення інвестицій є можливим лише за рахунок внутрішніх джерел. Але, говорячи про залучення приватних інвестицій, слід визначити галузі, які є стратегічно важливими для держави та здійснювати регулювання в них. Це такі галузі як оборонна галузь, поливно-енергетичний комплекс, зв'язок, медіа-ресурси, галузь обробної промисловості, торговельні порти тощо. Інвестиції в ці галузі є доцільними, але держава має мати вирішальний голос при управлінні та розробці стратегічних напрямків розвитку на даних підприємствах. Стимулюючим інструментом для покращення економічної ситуації в країні може слугувати реформа податкової політики та зміна монетарної політики держави.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Валовий внутрішній продукт України, Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.
2. Індекс інфляції (Україна), Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/inf/>.
3. Експорт-імпорт товарів за країнами світу у 2015 році, Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2013/zd/eit_zk/eit_zk_0115_u.htm.
4. Державний бюджет України, Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/budget/>.
5. Виконання державного бюджету, Казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/category?cat_id=23596&page=1.
6. Виконання державного бюджету, Казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/category?cat_id=23599&page=7.
7. Виконання державного бюджету у 2015 році: доходи і видатки, Казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analitika/vykonannya-derzhavnogo-byudzhetu-u-2015-roci-dohody-i-vydatky>.
8. Статистичні матеріали щодо державного та гарантованого державою боргу України - 2015 рік, Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/view/statystichni-materialy-shchodo-derzhavnogo-ta-harantovanoho-derzhavoiu-borhu-ukrainy?category=borg&subcategory=statistichna-informacija-schodo-borgu>.
9. Гоша А., Рамакришнан У. «Имеет ли значение дефицит по счету текущих операций? Финансы и развитие МВФ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/rus/2006/12/pdf/basics.pdf>.
10. Масгрейв Р. «Государственные финансы: теория и практика». – Бюджет, 2009. – 708 с.
11. Кейнс Дж. Экономические последствия мира [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gutenberg.org/files/15776/15776-h/15776-h.htm>
12. Менкью Г. Макроэкономика. – Издательство Московского университета, 1994. – 736 с.
13. Райнерт Е. Как богатые страны стали богатыми, и почему бедные страны остаются бедным [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lifeinbooks.net/chto-pochitat/kak-bogatyie-stranyi-stali-bogatyimi-i-pochemu-bednyie-stranyi-ostayutsya-bednyimi-erik-raynert/>.
14. Вахненко Т. Стабілізаційні програми Міжнародного валютного фонду та їх адекватність умовам перехідної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eip.org.ua/docs/EP_01_2_42_uk.pdf.
15. Козюка В. Державний борг в умовах ринкової трансформації економіки України». – Тернопіль, Видавництво "Карт-бланш".

REFERENCES

1. Gross domestic product of Ukraine, Ministry of Finance of Ukraine [electronic resource]. Access: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.
2. The inflation index (Ukraine), Ministry of Finance of Ukraine [electronic resource]. Access: <http://index.minfin.com.ua/index/inf/>.
3. Export and import by countries in 2015, the State Statistics Committee of Ukraine [electronic resource]. Access: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2013/zd/eit_zk/eit_zk_0115_u.htm.
4. State Budget of Ukraine, the Ministry of Finance of Ukraine [electronic resource]. Access: <http://index.minfin.com.ua/budget/>.
5. Execution of the State Budget, Treasury Service of Ukraine [electronic resource]. Access: http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/category?cat_id=23596&page=1.
6. Execution of the State Budget, Treasury Service of Ukraine [electronic resource]. Access: http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/category?cat_id=23599&page=7.
7. The budget execution in 2015: revenues and expenditures, Treasury Service of Ukraine [electronic resource]. Access: <http://edclub.com.ua/analitika/vykonannya-derzhavnogo-byudzhetu-u-2015-roci-dohody-i-vydatky>.
8. Statistical materials on public and publicly guaranteed debt of Ukraine - 2015, Ministry of Finance of Ukraine [electronic resource]. Access: <http://www.minfin.gov.ua/news/view/statystichni-materialy-shchodo-derzhavnogo-ta-harantovanoho-derzhavoiu-borhu-ukrainy?category=borg&subcategory=statistichna-informacija-schodo-borgu>.
9. Ghosh A., Ramakrishnan W. Does the deficit in the current account? IMF Finance and Development [Electronic resource]. Access mode: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/rus/2006/12/pdf/basics.pdf>.

10. Musgrave R. Public Finance: Theory and Practice. Budget 2009. 708 p.
11. Keynes J. Economic Consequences of the Peace [Electronic resource]. Access mode: <http://www.gutenberg.org/files/15776/15776-h/15776-h.htm>.
12. Menk G. Macroeconomics». Publishing House of Moscow State University, 1994. 736 p.
13. Reinert E. How rich countries became rich, and why poor countries remain poor [Electronic resource]. Access mode: <http://lifeinbooks.net/chto-pochitat/kak-bogatyie-stranyi-stali-bogatyimi-i-pochemu-bednyie-stranyi-ostayutsya-bednyimi-erik-raynert/>.
14. Vakhnenko T. Stabilization program of IMF and adequacy transition economy [Electronic resource]. Access mode: http://eip.org.ua/docs/EP_01_2_42_uk.pdf.
15. Kozyukov B. Reigning Borg in the minds of market transformations of the Economy of Ukraine. Ternopil, Vidavnistvo "Carte Blanche".

РЕФЕРАТ

Бакуліч О.О. Аналіз сучасної економічної ситуації в Україні. Визначення проблематики боргу країни / О.О. Бакуліч, А.В. Севост'янова, Ю.В. Ющенко // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2017. – Вип. 4.

Стаття присвячена висвітленню економічної ситуації в Україні протягом останніх років кризи та аналізу державного боргу країни.

Об'єкт дослідження – економічне становище, взаємозв'язки економічних показників, вплив державного боргу на економіку.

Мета роботи – аналіз економічної ситуації України, зміни динаміки ВВП, рівня дефіциту бюджету, надходження та видатки з бюджету за останні роки.

Проаналізовано стан економіки країни, виявлено, що рівень ВВП за останні 2 роки у дол. США впав майже в 2 раз, багато в чому цей спад завдячує девальвації національній валюті, майже в 3 рази. Рівень експорту трохи вищий за рівень імпорту, але це є результатом значного спаду експорту та імпорту, та є кризовим показником. При цьому рівень дефіциту бюджету є помірним, близько 2%, що є необхідним зважаючи на ситуацію, що склалася. Головним питання залишається кризовий стан економіки та катастрофічна тенденції збільшення загального рівня боргу держави. Необхідна стимуляція з боку держави, при цьому уряд не може далі брати кредити, оскільки критичний поріг вже перевищений, за оцінками експертів рівень боргу може досягнути рівня ВВП у 2016 році.

Отримані результати можуть бути використані при плануванні стратегії розвитку країни на ближчі роки, плануванні диверсифікації бюджетних надходжень та розробки антикризових засобів.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ДЕРЖАВНИЙ БОРГ, ДЕФІЦИТ БЮДЖЕТУ, ВВП, СТРУКТУРА ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ, НАДХОДЖЕННЯ ТА ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ.

ABSTRACT

Bakulich O.O., Sevostianova A.V., Yushchenko Y.V. Analysis of current economic situation in Ukraine. Problem of the debt of the country. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2017. Vol. 4.

The article highlights the economic situation in Ukraine in recent years and analysis of the crisis of public debt.

Object of the study – economic situation, the relationship of economic indicators, the impact of public debt on the economy.

Purpose of the study – analysis of the economic situation in Ukraine, changes in GDP, the level of the budget deficit, revenue and expenditure of the budget in recent years.

The current situation in the economy was analyzed, was founded that the level of GDP in the last 2 years in USD currency fell by almost 2 times, this decline is due to the devaluation of the national currency, almost 3 times. The level of exports slightly higher than the level of imports, but it is the result of a significant decline of exports and imports, and this is a crisis indicator. The level of the budget deficit is normal, about 2%, which is necessary in view of the current situation in economy. The main issue is the economic crisis and negative trend in the level of the debt of the state. This situation requires the state stimulation, while we can not continue to borrow money as a critical threshold was exceeded, and experts say that an estimated debt level may reach the level of GDP in 2016.

The results can be used in planning the country's development strategy for the forthcoming years, planning diversification of revenue to the budget and development of the anticrisis tools.

KEYWORDS: PUBLIC DEBT, BUDGET DEFICIT, GDP, FOREIGN TRADE STRUCTURE, INCOME AND BUDGET EXPENDITURES.

РЕФЕРАТ

Бакулич Е.А. Анализ современной экономической ситуации в Украине. Определение проблематики долга страны / Е.А. Бакулич, А.В. Севостьянова, Ю.В. Ющенко // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2017. – Вып. 4.

Статья посвящена освещению экономической ситуации в Украине за последние годы кризиса и анализа государственного долга страны.

Объект исследования – экономическое положение, взаимосвязи экономических показателей, влияние государственного долга на экономику.

Цель работы – анализ экономической ситуации в Украине, изменения динамики ВВП, уровня дефицита бюджета, поступления и расходы из бюджета за последние годы.

Проанализировано состояние экономики страны, обнаружено, что уровень ВВП за последние 2 года в долл. США упал почти в 2 раза, во многом этот спад вызвала девальвация национальной валюты, почти в 3 раза. Уровень экспорта немного превышает уровень импорта, но это является результатом значительного спада экспорта и импорта, и является кризисным показателем. При этом уровень дефицита бюджета является умеренным, около 2%, что является необходимым ввиду сложившейся ситуации. Главным вопросом остается кризисное состояние экономики и катастрофическая тенденция увеличения общего уровня долга государства. Необходима стимуляция со стороны государства, при этом правительство не может дальше брать кредиты, поскольку критический порог уже превышен, по оценкам экспертов уровень долга может достичь уровня ВВП в 2016 году.

Полученные результаты могут быть использованы при планировании стратегии развития страны на ближайшие годы, планировании диверсификации бюджетных поступлений и разработки антикризисных средств.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ДОЛГ, ДЕФИЦИТ БЮДЖЕТА, ВВП, СТРУКТУРА ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ, ПОСТУПЛЕНИЯ И РАСХОДЫ ИЗ БЮДЖЕТА.

АВТОРИ:

Бакулич О.О., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, декан факультета менеджменту, логістики та туризму, e-mail: bakulich.elena@gmail.com, тел. +380937451421, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1.

Севост'янова А.В., Национальный транспортный университет, аспирант, e-mail: sevostianova1607@gmail.com, тел. +380936834028, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1.

Ющенко Ю.В., Национальный транспортный университет, e-mail: yushchenko.yuriy@gmail.com, тел. +380990773391, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1.

AUTHOR:

Bakulich O.O. Ph.D. (Engineering), National Transport University, dean, faculty of Management, Logistics and Tourism, e-mail: bakulich.elena@gmail.com, tel. +380937451421, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str., 1.

Sevostianova A.V., National Transport University, postgraduate, e-mail: sevostianova1607@gmail.com, tel. +380936834028, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str., 1.

Yushchenko Y.V., National Transport University, postgraduate, e-mail: yushchenko.yuriy@gmail.com, tel. +380936834028, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str., 1.

АВТОРЫ:

Бакулич Е.А., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, декан факультета менеджмента, логистики и туризма, e-mail: bakulich.elena@gmail.com, тел. +380937451421, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1.

Севостьянова А.В., Национальный транспортный университет, аспирант, e-mail: sevostianova1607@gmail.com, тел. +380936834028, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1.

Ющенко Ю.В., Национальный транспортный университет, e-mail: yushchenko.yuriy@gmail.com, тел. +380990773391, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Подчеса О.В., кандидат економічних наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин, кафедра міжнародних фінансів, Київ, Україна.

Базиліук А.В., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, завідувач кафедри фінансів, обліку і аудиту, Київ, Україна.

REVIEWER:

Podchesa O.V., Ph.D. (Economics), associate professor, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Institute of International Relations, department of International Finance, Kyiv, Ukraine.

Bazyliuk A.V., Ph.D., Economics (Dr.), professor, National Transport University, head, department of Finance, Accounting and Auditing, Kyiv, Ukraine.